

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

24 Μαΐου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 83

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4801

Παραγωγή, εξαγωγή και διάθεση τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης του είδους *Cannabis Sativa L* περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) άνω του 0,2% και άλλες διατάξεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΕΛΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΝΝΑΒΗΣ

Άρθρο 1: Σκοπός

Άρθρο 2: Αντικείμενο

Άρθρο 3: Έγκριση εγκατάστασης και λειτουργίας μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης - Αντικατάσταση του άρθρου 2Α του ν. 4139/2013

Άρθρο 4: Όροι και προϋποθέσεις έγκρισης εγκατάστασης και λειτουργίας - Προσθήκη άρθρου 2Β στον ν. 4139/2013

Άρθρο 5: Διαδικασία έγκρισης εγκατάστασης - Προσθήκη άρθρου 2Γ στον ν. 4139/2013

Άρθρο 6: Διαδικασία έγκρισης λειτουργίας - Προσθήκη άρθρου 2Δ στον ν. 4139/2013

Άρθρο 7: Παράβολο - Προσθήκη άρθρου 2Ε στον ν. 4139/2013

Άρθρο 8: Μεταβολές στην ασκούμενη δραστηριότητα - Προσθήκη άρθρου 2ΣΤ στον ν. 4139/2013

Άρθρο 9: Κωλύματα - Προσθήκη άρθρου 2Ζ στον ν. 4139/2013

Άρθρο 10: Παραβίαση όρων και προϋποθέσεων της έγκρισης παραγωγής και διάθεσης τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης - Προσθήκη άρθρου 2Η στον ν. 4139/2013

Άρθρο 11: Χωροθέτηση περιοχών καλλιέργειας και λειτουργίας μεταποιητικών μονάδων φαρμακευτικής κάνναβης - Προσθήκη άρθρου 2Θ στον ν. 4139/2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΕΞΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΝΝΑΒΗΣ

Άρθρο 12: Διαδικασία εξαγωγής τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης για ιατρικούς σκοπούς - Προσθήκη άρθρου 2Ι στον ν. 4139/2013

Άρθρο 13: Όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης - Προσθήκη άρθρου 2ΙΑ στον ν. 4139/2013

Άρθρο 14: Άδεια παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με τη μορφή του ξηρού ανθού - Προσθήκη άρθρου 2ΙΒ στον ν. 4139/2013

Άρθρο 15: Ειδικοί όροι για την έκδοση άδειας παραγωγής αποκλειστικά για εξαγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με τη μορφή του ξηρού ανθού - Προσθήκη άρθρου 2ΙΓ στον ν. 4139/2013

Άρθρο 16: Εισαγωγή και εξαγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού, πρώτων υλών και ουσιών - Προσθήκη άρθρου 2ΙΔ στον ν. 4139/2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΑΘΕΣΗ ΤΕΛΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΝΝΑΒΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Άρθρο 17: Έγκριση Ε.Ο.Φ. για την παραγωγή και κυκλοφορία τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης στην Ελλάδα - Προσθήκη άρθρου 2ΙΕ στον ν. 4139/2013

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18: Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 2ΙΣΤ στον ν. 4139/2013

Άρθρο 19: Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 20: Τελικές διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ, ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Άρθρο 21: Σκοπός - Ορισμοί

Άρθρο 22: Αντικείμενο - Γενικές Αρχές

Άρθρο 23: Γραπτή σύσταση για συμμόρφωση και λήψη διορθωτικών μέτρων

Άρθρο 24: Κατηγοριοποίηση παραβάσεων και επιβολή προστίμων

Άρθρο 25: Πρόσθετα περιοριστικά διοικητικά μέτρα

Άρθρο 26: Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 27: Τροποποιούμενες διατάξεις

Άρθρο 28: Καταργούμενες διατάξεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 29: Τροποποίηση του κυρωτικού πλαισίου στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων σε εφαρμογή του ν. 4512/2018 για την άσκηση εποπτείας - Τροποποίηση των άρθρων 3, 22 και 23 του ν. 4235/2014

Άρθρο 30: Διαλειτουργικότητα Γενικού Εμπορικού Μητρώου - Τροποποίηση του άρθρου 91 του ν. 4635/2019

✓ Άρθρο 31: Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο για την ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «Επιχορήγηση Επιχειρήσεων Εστίασης για την Προμήθεια Θερμαντικών Σωμάτων Εξωτερικού Χώρου»

✓ Άρθρο 32: Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο ενισχύσεων ειδικών κατηγοριών δραστηριοτήτων πληττόμενων από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 33: Παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων του ν. 4399/2016

Άρθρο 34: Υποχρεώσεις φορέων ως προς τις θέσεις απασχόλησης επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ενίσχυσης και πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 35: Παράταση προθεσμιών ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στους ν. 3299/2004 και 3908/2011 - Τροποποίηση του άρθρου 76 του ν. 4399/2016

Άρθρο 36: Έγκριση εισόδου - εξόδου οχημάτων στις Στρατηγικές Επενδύσεις

Άρθρο 37: Ρύθμιση θεμάτων εμπορικών μισθώσεων - Τροποποίηση της παρ. 12 του άρθρου 15 του ν. 4013/2011

Άρθρο 38: Διοικητικό Συμβούλιο - Τροποποίηση του άρθρου 69 του ν. 4497/2017

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Άρθρο 39: Παράταση προθεσμίας της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 3889/2010 για δασικούς χάρτες που η ανάρτησή τους υλοποιείται εντός του 2021

Άρθρο 40: Παροχή ενίσχυσης από το Ελληνικό Δημόσιο στην εταιρεία «ENERGEAN OIL & GAS ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ»

Άρθρο 41: Θέματα συμβάσεων παραχώρησης έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων του ν. 2289/1995 (Α' 27)

Άρθρο 42: Ειδικές περιπτώσεις κίνησης λογαριασμού πυρόπληκτων

Άρθρο 43: Μουσείο Ολοκαυτώματος Ελλάδος

Άρθρο 44: Επίλυση θεμάτων επ' ωφελεία των χρηστών που κινούνται στο εθνικό δίκτυο αυτοκινητοδρόμων

Άρθρο 45: Παράταση ισχύος αδειών του άρθρου 6 του ν. 3054/2002

Άρθρο 46: Ρυθμίσεις για ενεργειακές κοινότητες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 47: Έναρξη ισχύος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΕΛΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗΣ ΚΑΝΝΑΒΗΣ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η απλοποίηση της διαδικασίας εξαγωγής προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης και η διασφάλιση του ομαλού και ασφαλούς εφοδιασμού της ελληνικής αγοράς τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης υπό συνθήκες υψίστης ασφάλειας.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος νόμου αποτελεί η ρύθμιση και θέση ειδικότερων όρων για την παραγωγή, διάθεση, κυκλοφορία και εξαγωγή των τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης του είδους *Cannabis Sativa L* περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) άνω του 0,2%.

Άρθρο 3

Έγκριση εγκατάστασης και λειτουργίας μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης - Αντικατάσταση του άρθρου 2Α του ν. 4139/2013

Το άρθρο 2Α του ν. 4139/2013 (Α' 74) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 2Α

Έγκριση εγκατάστασης και λειτουργίας μεταποιητικών μονάδων για την παραγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης

1. Κατά παρέκκλιση των απαγορευτικών διατάξεων του παρόντος, εγκρίνονται ενιαία η παραγωγή, κατοχή, αποθήκευση, μεταφορά και προμήθεια του πολλαπλασιαστικού υλικού, όπως αυτό ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 1564/1985 (Α' 164), των πρώτων υλών και των ουσιών των ποικιλιών κάνναβης του είδους *Cannabis Sativa L* περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) άνω του 0,2%, καθώς και η εγκατάσταση και λειτουργία μεταποιητικής μονάδας επεξεργασίας και παραγωγής τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης με σκοπό είτε την απευθείας διάθεση σε φαρμακεία, φαρμακαποθήκες, θεραπευτήρια, ιδιωτικές κλινικές, δημόσια νοσοκομεία, υπό τον έλεγχο του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.) είτε την εξαγωγή τους, αποκλειστικά για ιατρικούς σκοπούς.

2. Η έγκριση της παρ. 1 δεν μεταβιβάζεται. Η ανάθεση και παραχώρηση σε τρίτους οποιασδήποτε δραστηριότητας της παρ. 1 απαγορεύεται.

3. Η έγκριση παρέχεται σε φυσικά πρόσωπα που έχουν την κατοικία τους στην Ελλάδα και ως προς τα οποία δεν συντρέχουν τα κωλύματα των περ. α', β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 2Ζ, ή σε νομικά πρόσωπα που έχουν

προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 91 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 91

Διαλειτουργικότητα Γ.Ε.ΜΗ.

1. Στο πλαίσιο του συστήματος διασύνδεσης των εθνικών Μητρώων το Γ.Ε.ΜΗ.

α. Επικοινωνεί ηλεκτρονικά με τα λοιπά εθνικά Μητρώα ώστε να:

αα. λαμβάνει πληροφορίες σχετικά με στοιχεία που είναι αποθηκευμένα σε άλλο εθνικό Μητρώο και αφορούν κεφαλαιουχικές εταιρείες με έδρα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και υποκαταστήματα αυτών, εγκατεστημένα σε άλλο κράτος μέλος από εκείνο στο οποίο βρίσκεται η έδρα της εταιρείας, και

ββ. χορηγεί πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία των άρθρων 95, 97 και 98 του παρόντος αναφορικά με τις κεφαλαιουχικές εταιρείες με έδρα στην ημεδαπή, καθώς και υποκαταστήματα της περ. ι' της παρ. 1 του άρθρου 86 του παρόντος νόμου.

β. Απαντά σε ερωτήματα που τίθενται από μεμονωμένους χρήστες στο ευρωπαϊκό ενιαίο σημείο ηλεκτρονικής πρόσβασης στο σύστημα διασύνδεσης των Μητρώων («η πύλη»), σχετικά με πληροφορίες της υποπερ. ββ' της περ. α'.

2. Το πληροφοριακό σύστημα Γ.Ε.ΜΗ. διασυνδέεται με το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Φορολογίας (Ο.Π.Σ.Φ.) TAXIS σχετικά με τη λήψη και διαβίβαση δεδομένων, που προβλέπονται ως καταχωριζόμενα ή υποβαλλόμενα από τους υπόχρεους και στα δύο πληροφοριακά συστήματα. Για την υλοποίηση της διασύνδεσης εφαρμόζεται το άρθρο 17 του ν. 4174/2013 (Α' 170). Οι όροι και οι προϋποθέσεις διασύνδεσης, τα ειδικότερα στοιχεία που λαμβάνονται και διαβιβάζονται και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων.

3. Το Γ.Ε.ΜΗ. δύναται να διασυνδέεται και με άλλα Μητρώα, αρχεία και βιβλία που τηρούνται ηλεκτρονικά και του παρέχουν πρωτογενή και εξ αποστάσεως πληροφόρηση για πράξεις, στοιχεία ή δεδομένα που καταχωρίζονται σε αυτό, τηρουμένων των διατάξεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και του εμπορικού απορρήτου, καθώς και του άρθρου 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Με τις ίδιες προϋποθέσεις το Γ.Ε.ΜΗ. διασυνδέεται, προκειμένου να χορηγεί πράξεις, στοιχεία ή δεδομένα που υποβάλλονται σε δημοσιότητα, εφόσον αυτά προβλέπονται από διατάξεις ως υποβαλλόμενα στα άλλα Μητρώα, αρχεία ή βιβλία.

4. Το Γ.Ε.ΜΗ. χορηγεί δεδομένα σε άλλα Μητρώα, βάσεις δεδομένων, αρχεία και βιβλία που τηρούνται ηλεκτρονικά από πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα του ν. 4261/2014 (Α' 107), από ιδρύματα πληρωμών του ν. 4537/2018 (Α' 84) και ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος του ν. 4021/2011 (Α' 218), όπως και σε διατραπεζικές εταιρίες που διαχειρίζονται αρχεία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς χάριν των ως άνω ιδρυμάτων, τα οποία δραστηριοποιούνται νομίμως στην Ελληνική Επικράτεια και δημοσιεύονται στο σχετικό Μητρώο της Τρά-

πεζας της Ελλάδος και τα οποία πληρούν τις υποχρεώσεις παροχής στοιχείων στο «Σύστημα Μητρώων Τραπεζικών Λογαριασμών και Λογαριασμών Πληρωμών» (Σ.Μ.Τ.Λ. και Α.Π.) του άρθρου 62 του ν. 4170/2013 (Α' 163). Σκοπός της χορήγησης των δεδομένων αυτών είναι η απόκτηση με δομημένο τρόπο στοιχείων που καταχωρίζονται στο Γ.Ε.ΜΗ. και δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της προστασίας προσωπικών δεδομένων, εμπορικού απορρήτου και του άρθρου 47 του ν. 4623/2019 (Α' 134). Δεδομένα για τα οποία απαιτείται η συναίνεση των εγγεγραμμένων στο Γ.Ε.ΜΗ. προσώπων χορηγούνται μετά από τη λήψη της σχετικής συναίνεσης. Η αρμόδια Υπηρεσία Υποστήριξης και Ανάπτυξης των Πληροφοριακών Συστημάτων Γ.Ε.ΜΗ. και Υ.Μ.Σ. της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος (Κ.Ε.Ε.Ε.) διατηρεί το δικαίωμα της διακοπής της υπηρεσίας δεδομένων, εφόσον διαπιστωθεί ακατάλληλη χρήση αυτής, που δεν συνάδει με την εκάστοτε πολιτική χρήση των δεδομένων. Ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και ο Γενικός Γραμματέας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να καθορίζουν, με κοινή απόφασή τους, το κόστος χρήσης της Υπηρεσίας που σχετίζεται με τα τέλη της παρ. 1β του άρθρου 113, καθώς και επιμέρους πολιτικές χρήσης των δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων των λόγων διακοπής της Υπηρεσίας, τις εκάστοτε διαδικασίες συναίνεσης, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ή ρύθμιση.».

Άρθρο 31

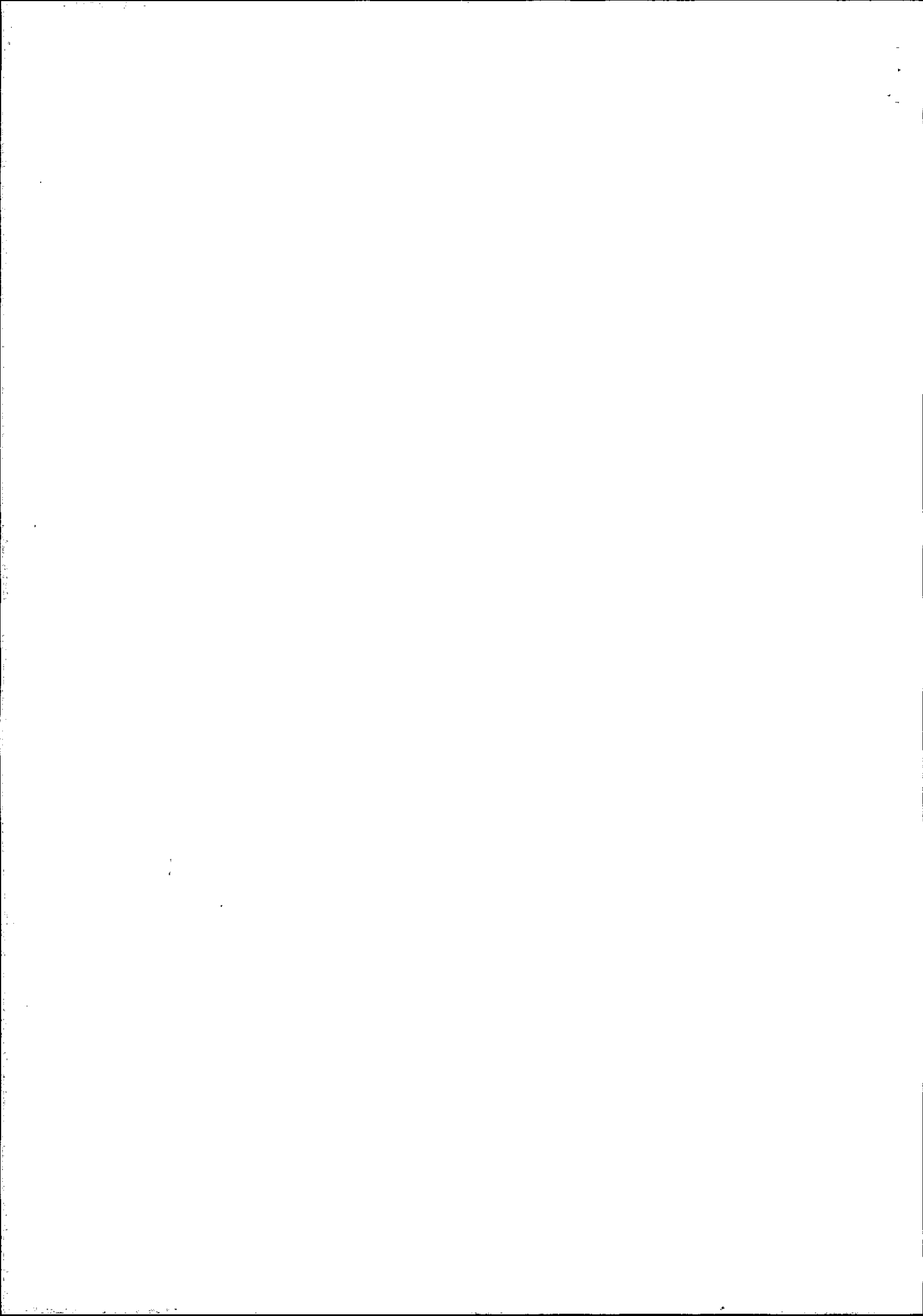
Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο για την ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «Επιχορήγηση Επιχειρήσεων Εστίασης για την Προμήθεια Θερμαντικών Σωμάτων Εξωτερικού Χώρου»

1. Ο τίτλος και το περιεχόμενο του άρθρου 55 του ν. 4758/2020 (Α' 242) αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 55

Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο για την ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «Επιχορήγηση Επιχειρήσεων Εστίασης για την Προμήθεια Θερμαντικών Σωμάτων Εξωτερικού Χώρου»

Η ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης από το ΕΣΠΑ δράσης «Επιχορήγηση Επιχειρήσεων Εστίασης για την Προμήθεια Θερμαντικών Σωμάτων Εξωτερικού Χώρου» που εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 7141/1576/Α3/30.12.2020 (ΑΔΑ: Ω8ΡΘ46ΜΤΑΡ-ΦΥΣ) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής τους, είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο,

τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα. Οι δικαιούχοι της ενίσχυσης του παρόντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στη δράση και την είσπραξη της ενίσχυσης.».

2. Η παρ. 1 εφαρμόζεται από την έναρξη ισχύος του άρθρου 55 του ν. 4758/2020 (Α' 242) και στις κατ' εφαρμογή αυτού ήδη εγκριθείσες ή/και καταβληθείσες ενισχύσεις.

3. Το άρθρο 112 του ν. 4790/2021 (Α' 48) καταργείται.

Άρθρο 32

Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο ενισχύσεων ειδικών κατηγοριών δραστηριοτήτων πληττόμενων από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19

Οι ενισχύσεις που καταβάλλονται στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΣΠΑ δράσεων «Επιχορήγηση αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων», «Επιδότηση κεφαλαίου κίνησης πληττόμενων από την πανδημία τουριστικών επιχειρήσεων φιλοξενίας» και «Επιχορήγηση υφιστάμενων επιχειρήσεων γυμναστηρίων, παιδότοπων» δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167), μη εφαρμοζόμενης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, είναι ανεκχώρητες και ακατάσχετες στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύονται και δεν συμφωφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Οι δικαιούχοι των ενισχύσεων του παρόντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στις δράσεις και την είσπραξη της ενίσχυσης.

Άρθρο 33

Παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων του ν. 4399/2016

Παρατείνεται για δύο (2) έτη η προθεσμία ολοκλήρωσης σε όσα επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ενίσχυσης του ν. 4399/2016 (Α' 117) έως τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 34

Υποχρεώσεις φορέων ως προς τις θέσεις απασχόλησης επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ενίσχυσης και πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19

1. Για όσα επενδυτικά σχέδια έχουν υπαχθεί στους ν. 3299/2004 (Α' 261), 3908/2011 (Α' 8) και 4399/2016

(Α' 117) και η δραστηριότητά τους εμπίπτει στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) των κλάδων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, η απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας δύναται να εκδοθεί χωρίς την πλήρωση του όρου της διατήρησης των υφιστάμενων θέσεων εργασίας ή/και της δημιουργίας νέων, εφόσον η οριζόμενη ημερομηνία πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας τους κυμαίνεται μεταξύ 1ης.1.2020 και 30ής.6.2021 και συντρέχουν οι λοιποί όροι του νόμου και της απόφασης υπαγωγής.

Η πλήρωση του όρου της διατήρησης των υφιστάμενων ή/και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας ελέγχεται μετά την περίοδο αυτήν και σύμφωνα με το οικείο θεσμικό πλαίσιο.

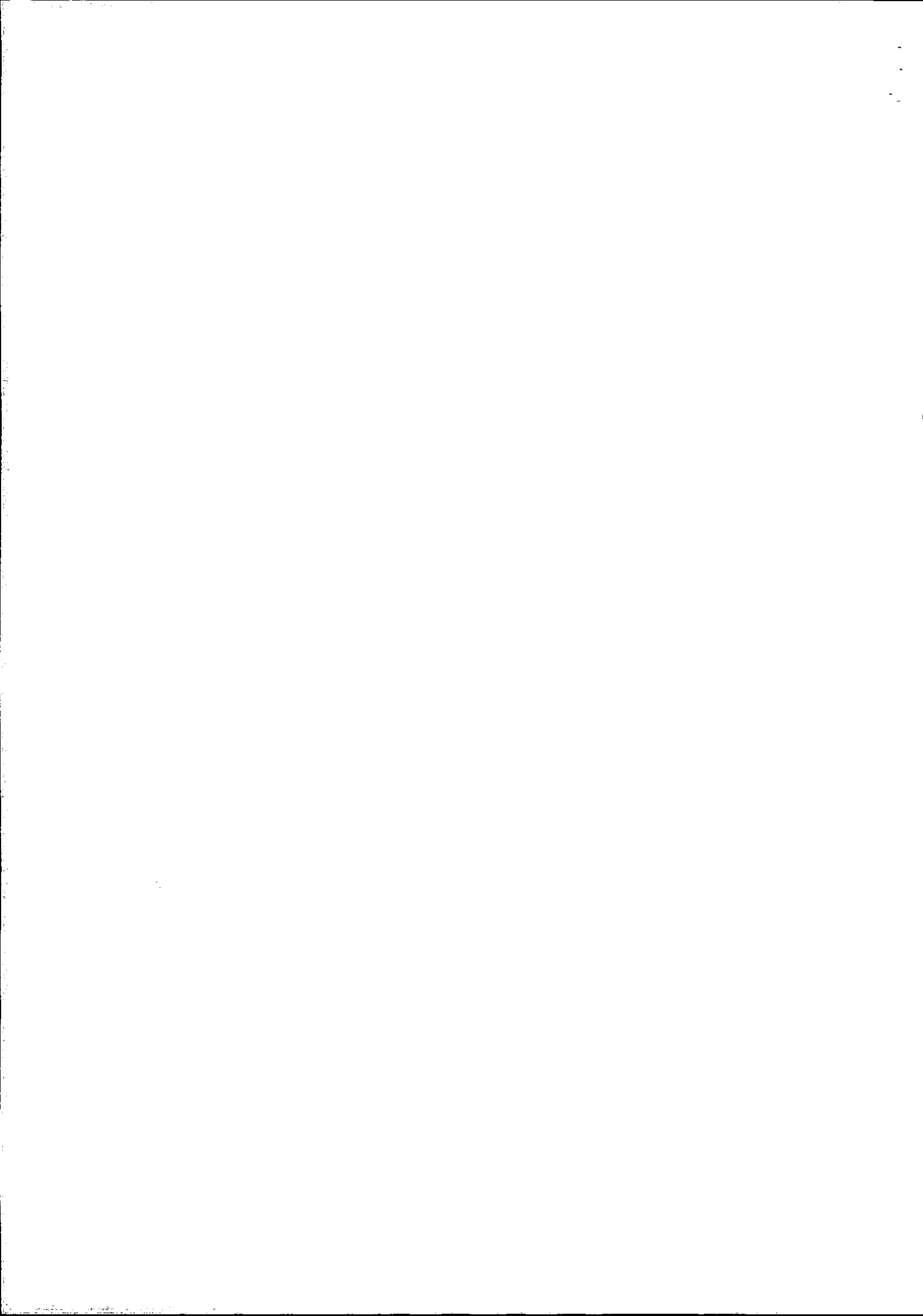
2. Σε επενδυτικά σχέδια για τα οποία έχει υποβληθεί αίτηση υπαγωγής σε καθεστώς ενίσχυσης του ν. 4399/2016, από επιχειρήσεις των οποίων η δραστηριότητα εμπίπτει στους Κ.Α.Δ. των κλάδων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, ο υπολογισμός των Ετήσιων Μονάδων Εργασίας για το έτος 2020 ή το έτος 2021 δύναται να πραγματοποιείται, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων απασχόλησης των αντίστοιχων μηνών του έτους 2019.

Άρθρο 35

Παράταση προθεσμιών ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στους ν. 3299/2004 και 3908/2011 - Τροποποίηση του άρθρου 76 του ν. 4399/2016

Στη παρ. 4 του άρθρου 76 του ν. 4399/2016 (Α' 117) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, τροποποιείται το τρίτο εδάφιο και η παρ. 4 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Για όσες περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων των νόμων 3299/2004 και 3908/2011 έχει κριθεί από τις αρμόδιες Γνωμοδοτικές Επιτροπές, ότι δικαιούνται παράταση των προθεσμιών ολοκλήρωσης για λόγους ανωτέρας βίας, αλλά δεν έχει εκδοθεί έως τις 30.10.2019 η σχετική εγκριτική απόφαση για τη χορήγηση της παράτασης, η διάρκεια της παράτασης αυτής που εγκρίνεται με την οικεία απόφαση του αρμοδίου κατά περίπτωση οργάνου, υπολογίζεται μετά τις 31.12.2021. Η διάρκεια της παράτασης υπολογίζεται μετά τις 31.12.2021 και για όσες περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων των ν. 3299/2004 και 3908/2011 έχουν εκδοθεί αποφάσεις χορήγησης παράτασης μετά τις 11.9.2019, οπότε οι αποφάσεις αυτές τροποποιούνται μετά από αίτηση του δικαιούχου φορέα που υποβάλλεται εντός μηνός από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος εδαφίου. Ειδικότερα για τις περιπτώσεις των επενδυτικών σχεδίων του ν. 3299/2004 ο υπολογισμός της διάρκειας της παράτασης για λόγους ανωτέρας βίας σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο ισχύει, ανεξαρτήτως αν έχει υλοποιηθεί το πενήντα τοις εκατό (50%) του εγκεκριμένου κόστους του επενδυτικού σχεδίου έως τις 31 Μαρτίου 2017, όμως οι φορείς υλοποίησης των ανωτέρω επενδυτικών σχεδίων του ν. 3299/2004 δεν δύνανται να κάνουν χρήση της διάταξης του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 5 του ν. 3299/2004. Η διάταξη του πρώτου

Άρθρο 44

**Επίλυση θεμάτων επ' ωφελεία
των χρηστών που κινούνται στο
εθνικό δίκτυο αυτοκινητοδρόμων**

Στις περιπτώσεις κατασκευής αναβαλλομένων τμημάτων αυτοκινητοδρόμων των συμβάσεων παραχώρησης που έχουν κυρωθεί με τους νόμους 3597/2007 (Α' 168) και 3621/2007 (Α' 279) είναι δυνατή με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών η απόδοση σε κυκλοφορία των τμημάτων, των οποίων η κατασκευή έχει ολοκληρωθεί. Η ολοκλήρωση κατασκευής των ως άνω τμημάτων πιστοποιείται με σχετική βεβαίωση περάτωσης εργασιών ανεξάρτητου μηχανικού του αντίστοιχου έργου, η οποία εκδίδεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της οικείας σύμβασης παραχώρησης που καθορίζουν τη διαδικασία έκδοσης της βεβαίωσης περάτωσης εργασιών αποκλειστικής τμηματικής προθεσμίας.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις εξακολουθούν να έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της αντίστοιχης Σύμβασης Παραχώρησης που αφορούν στην οικονομική διαχείριση του αναβαλλόμενου τμήματος στο οποίο εντάσσεται το προς απόδοση σε κυκλοφορία τμήμα.

Άρθρο 45

**Παράταση ισχύος αδειών του άρθρου 6
του ν. 3054/2002**

Παρατείνεται από τη δημοσίευση του παρόντος έως 31.8.2021 η ισχύς των αδειών του άρθρου 6 του ν. 3054/2002 (Α' 230), που παρατάθηκαν αρχικώς με το άρθρο 250 του ν. 4782/2021 (Α' 36), και εν συνεχεία με το άρθρο 81 του ν. 4796/2021 (Α' 63). Η ως άνω παράταση ισχύει και για τις άδειες εμπορίας που έχουν λήξει ή λήγουν από 18.4.2021 έως 31.7.2021.

Άρθρο 46

Ρυθμίσεις για ενεργειακές κοινότητες

Σε περίπτωση που Ενεργειακή Κοινότητα (Ε.Κοιν.) δεν έχει προσκομίσει στο Γ.Ε.Μ.Η. από την 1η.11.2020 και έως την έναρξη ισχύος του παρόντος τα πρακτικά της προσωρινής διοικητικής επιτροπής ή του διοικητικού συμβουλίου για την πιστοποίηση της καταβολής του συνεταιριστικού κεφαλαίου, δυνάμει της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 4513/2018 (Α' 9), δύναται να προσκομίσει τα ως άνω πρακτικά στο Γ.Ε.Μ.Η. εντός ενός (1) μηνός από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Σε περίπτωση εμπρόθεσμης υποβολής, τυχόν διαγραφή από το Μητρώο των Ε.Κοιν. που έγινε λόγω μη προσκόμισης στο Γ.Ε.Μ.Η. των πρακτικών σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, θεωρείται αυτοδικαίως άκυρη και η Ε.Κοιν. παραμένει ενεργή.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ****Άρθρο 47**

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 24 Μαΐου 2021

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ	Προστασίας του Πολίτη ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ
Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ	Υγείας ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ
Πολιτισμού και Αθλητισμού ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	Εσωτερικών ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ	Υποδομών και Μεταφορών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ	Τουρισμού ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ	Επικρατείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ
Επικρατείας ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ		

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 24 Μαΐου 2021

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

